qđ de celo eſt ſuperindui cupiens: Cur ne
forte ſe extolla: colaphizat⁹: ꝛ ſubdit ange
lo ſathane ſtimulo carnis ſue: Altus eſt q̄
dem habitãte in ſe dño: ꝛ habẽs eũ ſpiritũ
qui ſcrutat̃ oía: etiã altitudinez dei. Itaqꝫ
in celo eſt: ſed in celo dñs hũilia reſpicit.
Quid ḡ fratres: Si iam audiuim⁹ hũilia q̄
in celo ſunt exaltata de ſtercore vt cuz pp̄li
collocarent̃ principib⁹: nihil ne ꝯſequẽter
audiuimus de hũilibus que in terra reſpi
cit dñs: Pauciores eñ ſunt illi amici iudi
caturi cũ dño: plures aũt iſti quos recipiũt
in tabernacula eterna. Quis eñ tota fru-
menti maſſa in cõpatiõe ſeũcte palee pau
cos habere videat̃: ꝑ ſe tñ ꝯſiderata copi-
oſa eſt. Multi eñ filij deſerte magis ꝙ̃ ei⁹
q̄ habet virũ. Multi filij ei⁹ ꝑ gratiã q̄ in ſe
nectute cõcepit: ꝙ̃ ei⁹ q̄ ab ineũte etate leg̃
vinculo maritata eſt. Et ego quidẽ dico in
ſenectute ꝯcepit: ꝛ intuẽs Sarã matrẽ no-
ſtrã in vno Iſaac ꝑ oẽs gentes matrẽ fide
liũ: Que aũt pſona ẽ apud Eſaiaz videte:
q̄ſi oíno nõ matris: nec ei⁹ q̄ pepit aliquẽ:
ꝛ tñ q̄d ei dicit̃: Dicent inq̄t in aurib⁹ tuis
filij tui quos amiſeras: angustia nobis eſt
in illo loco. Facite itaqꝫ nobis ꝛ nũc locuz
in quo cõmoremur. Tu vero dices in cor-
de tuo: Quis gnãuit mihi iſtos cũ ſciã me
eſſe ſine filijs ꝛ viduã: Quis ḡ iſtos educa
uit mihi: Ego eñ derelicta fui ſola: hi autẽ
mihi vbi erãt: Ex ea ḡ ꝑte iſta dicit eccl̃ia:
qua videt̃ nihil parere in iſt̃ turbis q̄ nõ di
miſerũt oía ſua vt ſeq̄rent̃ dñm: ꝛ ſederent
ſuꝑ duodecim thronos. Sȝ ꝙ̃ multi in ea-
dẽ turba faciẽtes ſibi amicos de mãmona
iniq̄tatis ꝑ opa miſcđie ad dexterã ſtabũt:
Nõ ſolũ ḡ erigit đ ſtercore quẽ collocet cũ
Alia lra. principib⁹ pp̄li ſui: Sȝ etiã †Habitare
† Qui. facit ſterilẽ in domo: matrẽ filioꝝ
letãtẽ. Qui in altis habitat: ꝛ hũilia reſpi
cit in celo ꝛ in terra: ſemẽ Abraã ſicut ſtel-
las celi ſanctitatẽ ſublimẽ in ſuꝑnis ſedib⁹
collocatã: ꝛ ſicut harenã in ora maris miſe
ricordem: atqꝫ innumerã multitudinẽ a ſi-
niſtris fluctibus atqꝫ amaritudine impia
ſegregatam.

Explicit Tract̃. de pſ̃. CXII.
Incipit Tract̃. de pſ̃. CXIII.
Sermo p̃mus: de p̃ma parte pſalmi.

Prefatio.

LEgim⁹ q̄dez notiſſimũqꝫ retinem⁹
dilectiſſimi fratres: qđ narrat̃ in li-
bro Exodi: pp̄lm iſrael liberatũ ab
iniq̄ dñatiõe egyptioꝝ int̃ diuiſos fluctus
maris trãſiſſe ꝑ ſiccũ: iordanẽ q̄z fluuiũ cũ
ꝑ eũ in terrã ꝓmiſſionis intrarẽt tactũ pedi
bus ſacerdotũ arcã dñi portãtiũ ſtetiſſe de
ſuꝑ infrenato lapſu: ab inferiore aũt ꝑte de
fluxiſſe q̄ currebat in mare: donec in ſicco
ſtãtibus ſacerdotib⁹ trãſiret pp̄lus vniuer-
ſus. Nouim⁹ h̃: nec tñ arbitrari nos opor-
tet in hoc pſalmo: cui nũc Alleluia pro-
nũciato cantatoqꝫ r̃ndimus: id agere ſpm̃
ſanctũ: vt p̃terita illa geſta recolentes: ne-
quaq̄ꝫ futura talia cogitemus. Illa eñ ſi-
cut dicit Aplus in figura cõtingebãt illis:
Scripta ſunt autẽ ad correctionẽ noſtraz:
in quos finis ſeculoꝝ obuenit. Cũ igit̃ au-
dimus in pſalmo.

Expoſitio eiuſdẽ partis.

IN exitu iſr̃l de egypto: do-
mus Iacob de pp̄lo barba
ro. Facta ẽ iudea ſctifica-
tio ei⁹: iſrael p̃tãs ei⁹. Mare vi-
dit ꝛ fugit iordanis ꝯuerſus eſt re
trorſu. Ne arbitremi nobis narrari p̃teri-
ta: ſed poti⁹ futura p̃dici. Quia illa q̄z mi-
racula cũ in illo pp̄lo fierẽt: p̃ſentia q̄dem:
ſed nõ ſine futuroꝝ ſignificatõe gerebant̃.
Ideoq̄ꝫ vt oſtẽderet q̄ pſallẽdo iſta predica-
bat: eadẽ ſe verbis agẽ q̄ illis figuris age-
bant̃: vno eodẽqꝫ ſpũ opante: ꝛ illa facta:
ꝛ hec dicta ſũt: vt id qđ in fine ſeculoꝝ ma
nifeſtãdũ reſeruabat̃: figuris rerũ atqꝫ ver
borũ p̃currẽtibus nũciaret̃: nõ oíno ea di-
xit q̄ ibi geſta ſunt: ſed alit̃ quedã ꝙ̃ illic le
cta didicim⁹. Ne vero putaret̃ trãſacta re-
colere: poti⁹ ꝙ̃ vẽtura p̃dicẽ: Primo enim
iordanẽ ipm̃ nõ reuerſũ eſſe retrorſum: ſed
ſtetiſſe legim⁹ ab ea ꝑte q̄ aq̄ deſuꝑ influe-
bãt: cũ pp̄lus ille trãſiret. Deinde geſtiẽtes
mõtes colleſqꝫ nõ legim⁹: q̄ ſic addidit vt
etiã oía iſta repeteret. Nã cũ dixiſſet: Ma
re vidit ꝛ fugit: iordãis ꝯuerſus ẽ retrorſũ: Alia lra.
cõtexuit: Mõtes † geſtierũt † velut † exultauerunt
arietes: ꝛ colles † velut agni ouiuz. † vt.
Eadẽqꝫ rurſus int̃rogat: Quid ẽ tibi † ſicut.
mare qđ fugiſti: ꝛ tu iordanis quia Alia lra.
ꝯuerſus es retrorſũ: Mõtes † q̄re † nõ habet
† geſtiſt̃ † velut arietes: ꝛ colles † ve- † exultaſtis
lut agni ouiũ. Attẽdam⁹ ḡ quid admo † ſicut.
neamur: Quia ꝛ illa facta figure nr̃e fue- † ſicut.
runt: et h̃ dicta vt noſipſos recognoſcam⁹
hortant̃. Si eñ gratiã dei q̄ data ẽ nobis
firmo corde retinem⁹: nos ſum⁹ iſrael ſemẽ
Abrae: Nob dic̃ Aplſ: Ergo ſemẽ abrae
eſtis: q̄ꝛ ſicut alio loco dicit: Nõ in circũci
ſione: ſed in p̃putio deputata eſt Abrae ſi-

des ad iuſticiā: ⁊ ſignū accepit circūciſionis: ſignaculū iuſticie: fidei que eſt in p̄putio: vt deputet̃ ⁊ illis ad iuſticiā: vt ſit pat̃ circūciſionis: his q̄ nō ſolū ex circūciſione ſunt: ſed ⁊ his qui ſequūtur veſtigia fidei: q̄ eſt in p̄putio patris nr̄i Abrae. Non enī carnalit̃ circūciſe genti tm̄mō fact⁹ eſt pater: cui dictū eſt: Patrē multaꝝ gentiū poſui te: Multaꝝ aūt: nō quarūdā: ſed oīm. Qđ apte dicitur cuꝫ ei dicit̃: Et bn̄dicent̃ in te oēs gentes. Nullus itaqꝫ chriſtianoꝝ ſe a noīe iſrael arbitret̃ extraneū. Illis enī qui crediderūt ex iudeis: in quoꝝ numero p̄ncipaliter apl'os inuenimus: in angulari lapide copulamur. Hic ait dn̄s alio loco: Habeo alias oues q̄ nō ſunt ex hoc ouili: oportet me ⁊ illas adducē vt ſit vn⁹ grex ⁊ vnus paſtor. Pp'ls ḡ chriſtian⁹ magł iſrł: ⁊ ipſe poti⁹ domus Jacob. Idē q̄ppe iſrael q̄ Jacob. Illa vero turba iudeoꝝ q̄ merito ꝑfidie reprobata ē: voluptate carnali vēdidit p̄mogenita ſua: vt nō ad Jacob ſꝫ ad Eſau poti⁹ ꝑtinēt. Scitł nāqꝫ i h̄ myſterio dictū eē: q2 maior ſeruiet minori. Egypt⁹ aūt qm̄ interp̄tat̃ afflictio vel affligēs: vel cōprimēs: ſepe in imagine ponit̃ hui⁹ ſeculi: a q̄ ſpūaliter recedendū ē: ne ſimus iugum ducētes cū infidelib⁹. Sic enī q̄ſqꝫ hieruſalē celeſtis fit ciuis idone⁹: cū p̄muꝫ huic ſeculo renūciauerit: queadmodū ille ꝑplus in terrā ꝓmiſſiōis duci nō potuit: niſi p̄us ab egypto recederet. Sꝫ ſicut ille nō inde diſceſſit: niſi diuino liberat⁹ auxilio: ſic nemo corde ab h̄ ſeculo auertit̃: niſi diuine miſc'dīe munere adiutuſ. Qđ enī illic ſemel p̄figuratū ē: hoc i iſto fine ſcl'i: i hac: ſicut beatus Joannes ſcribit: hora nouiſſima q̄tidianis eccleſie fetib⁹ in vnoq̄qꝫ credēte cōplet̃. Audite Apl'm doctorē gētiū docentē ⁊ exhortātē: Nolo enī vos inq̄t ignorare fratres: q2 oēs patres nr̄i ſub nube fuerūt: ⁊ oēſ mare trāſierūt: ⁊ oēs in Moyſe baptizati ſūt in nube ⁊ in mari: ⁊ oēs eūdē cibū ſpūalem māducauerūt: ⁊ oēs eundē potū ſpiritualē biberūt: bibebāt aūt de ſpūali ꝯſequente eos petra: petra aūt erat chriſtus. Sed nō in oibus illis beneplacuit deo. Proſtrati enī ſūt i deſerto. Hec aūt figure nr̄e facte ſunt: Quid vultis ampli⁹ fratres dilectiſſimi: Certe manifeſtū eſt nō humana ſuſpitione: ſed apoſtolico: id eſt diuino ⁊ dominico magiſterio. Deus eniꝫ loquebatur in eis: ⁊ q̄uis de carneis nubibus: tamē dn̄s intonabat. Certe ergo tanto teſtimonio manifeſtū eſt illa omnia figurate geſta: nunc in noſtra ſalute cōpleri: q2 tūc futura p̄nūciabant̃: nūc p̄terita leguntur: ⁊ p̄ſentia cognoſcunt̃. Audite quideꝫ mirabili⁹ libroꝝ veterū ſacramenta occultata atqꝫ velata: nōnulla ex p̄te a libris veterib⁹ reuelari. Nā Micheas ꝓpħa ita loq̄t̃: Scd'm dies inq̄t ꝓfectiōis eoꝝ ex egypto oſtēdā mirabilia illis. Videbūt nationes ⁊ ꝯfundent̃ ab omni vigore eoꝝ: Manibus ora ſua obſtruēt: aures illis exurdabūtur delingentes terrā: velut ſerpētes trahentes terrā. Cōturbabūtur de ꝯcluſionibus eoꝝ: in dn̄o deo noſtro excidēt mēte ⁊ terrebunt̃ a te. Quis deo tuo ſimilis auferēs iniquitatē: ⁊ tranſgrediēs impietatē: reſiduis hereditatis tue: Et nō continuit in teſtimoniū iram ſuā: quoniā voluntarius ⁊ miſericors eſt. Ipſe conuertet ⁊ miſerebitur noſtri: demerget delicta noſtra: demerget in maris ꝓfundū oēs culpas noſtras. Nēpe aduertitł fratres manifeſti⁹ hic aperiri ſacroſancta myſteria. In hoc ergo pſalmo q̄uis futura intueatur mirabilis ꝓphetie ſpiritus: tamen videtur velut tranſacta narrare. Facta eſt inquit iudea ſanctificatio eius: mare vidit ⁊ fugit. Et facta eſt: ⁊ vidit ⁊ fugit: preteriti temporis verba ſūt: Et cōuerſus eſt iordanis: ⁊ geſtierūt montes: ⁊ cōmota eſt terra: eodē modo preteritum ſonant: ſine p̄iudicio tamē intelligēdi futura: Alioquin cōtra euāgelicū teſtimoniū cogimur etiā illa nō de futuro p̄nunciata: ſed de p̄terito cōmemorata intelligere: Diuiſerūt ſibi veſtimenta mea: ⁊ ſuper veſtimentū meum miſerunt ſortē. Que q̄uis verbis p̄teriti temporis dicta ſint: id tm̄ prenūciabant qđ tanto poſt futurū in paſſiōe dn̄i cōpleretur. Sed tm̄ dilectiſſimi: ꝓpħa iſte quē cōmemoraui etiam groſſa corda limauit: ⁊ ad intelligēda de p̄teritis reb⁹ geſtis futura incunctāter extendit: vt nō ſoluꝫ apoſtolica auctoritate figuras noſtras illas fuiſſe credamus: ſed nec ab ipſis prophetis hoc pretermiſſum eſt: vt etiā eoruꝫ eloquio panderetur: Vidētes atqꝫ gaudētes certi ac ſecuri de theſauro dei: ⁊ noua ⁊ vetera cōcorditer ſibimet coherētia ꝓferamus. Cū enī tanto poſt egreſſum ꝑp'li illius ex egypto: ⁊ tanto ante iſta eccleſie tēpora hec que cōmemoraui cecinerit: tamē ſe futura p̄dicere ſine vlla dubitatione teſtatur. Scd'm dies inq̄t ꝓfectionis eorū ex egypto oſ̄dā mirabilia illis. Videbūt na-

tõẽs ⁊ cõfundeꝰt: hoc eſt qđ hic dictũ eſt:
Mare vidit ⁊ fugit. Si enĩ hic ꝑverba p̃te
riti temporis: ſicut eſt vidit ⁊ fugit: occul-
ta futura p̃dicant: videbũt certe ⁊ ꝯfundẽ
tur: qñ futuri tp̄is v̄ba ſunt: q̄s audeat de
rebus p̃teritis cogitare? Et paulopoſt ipſos
hoſtes nr̃os q̄ nos fugiẽtes vt interimerẽt
ſeq̄bant: id eſt delicta nr̃a: ſicut egyptios
in mari obrutos: ita in baptiſmo demerſa
⁊ extincta luce clarꝰ ĩtimat dicẽs: Quĩ vo
luntariꝰ ⁊ miſericors eſt: ip̄e ꝯuertet ⁊ miſe
rebit noſtri: demerget delicta nr̃a: demer-
get in maris ꝓfundũ oẽs culpas noſtras.
Quid eſt cariſſimi? Qui vos cognoſcitis
iſraelitas ſm̃ ſmẽn Abrae: qui eſtis domꝰ
Jacob ſm̃ ꝓmiſſionẽ heredes: cognoſcite
etiã vos exiſſe ab egypto: q̄ huic ſeculo re-
nũciaſtis: exiſſe de ꝑplo barbaro: qui cõfeſ
ſione pietatis vos a blaſphemijs gentiũ ſe
iunxiſtis. Nõ eſt enĩ lingua veſtra: ſed bar
bara que deũ laudare nõ nouit: cui vos cã
tatꝭ Alleluia. Facta ẽ aũt iudea ſc̄tificatio
eius in vobis. Nõ enĩ q̄ in mãifeſto iudeꝰ
eſt: neq̄ q̄ in manifeſto circũciſio eſt in car
ne: ſed qui in occulto iudeꝰ eſt ⁊ circũciſio
ne cordis. Jnt̄rogate ḡ corda vr̃a ſi ea cir
cũcidit fides: ſi purgauit ꝯfeſſio: in vobis
facta eſt iudea ſanctificatio eius: in vobis
iſrael poteſtas eius. Dedit enĩ vobis ptã-
tẽ filios dei fieri. Jam vero recordet vnuſ
quiſq̄ veſtrũ cũ deo velit applicari cor: ei-
uſq̄ ſuaui iugo recedẽs a p̄ſtinis ignoran-
tie ſue deſiderijs deuotũ aĩm ſubdere: car-
nalibuſq̄ huiꝰ mũdi factis relictis atq̄ ab
iectis: in quibꝰ ſine fructu laborabat tanq̄
in egypto cũ lateres ſub dura dñatiõe dia
boli faceret: audita voce dñi dicẽtꝭ: Veni-
te ad me oẽs q̄ laboratis ⁊ onerati eſtis: ⁊
ego vos reficiã: deſertis atq̄ abiectis ſub
leuẽ chriſti ſarcinã currere. Recordetur ḡ
vnuſq̄ſq̄ veſtruꝫ quẽadmodũ oĩa ſc̄laria
ĩpedimẽta ceſſerũt: diſſidẽtium voces aut
crũpe nõ auſe ſũt: aut ꝯſiderato chriſti no-
mine ꝑ oẽs terras exaltato ⁊ honorato tre-
mefacte ſiluerũt. Ergo mare vidit ⁊ fugit:
vt tibi ſine ꝯtradictiõe ad libertatẽ ſp̄ũalẽ
panderet via. Jordanis aũt quẽadmodũ
retrorſum ꝯuerſus ſit: nolo extra vos q̄ra-
tis: nolo aliq̄d mali ſuſpicemini. Jncrepat
enĩ dñs quoſdã qui dorſum ad eũ poſue-
rũt ⁊ nõ faciẽ. Et q̄ſquis p̄ncipiũ ſuũ deſe-
rit: ⁊ a ſuo creatore auertitur: tanq̄ fluuiꝰ
in mare labit in huius ſeculi amaricantem
miliciã. Bonũ ergo eſt illi vt retrorſum cõ
uertat: fiatq̄ illi deus añ facieꝫ reuertenti:
quẽ ſibi a tergo poſuerat: ⁊ fiat illi retro ma
re huius ſeculi qđ ſibi ante faciẽ cum illuc
laberetur effecerat: ⁊ ſic obliuiſcat ea que
retro ſũt: vt in ea que in ante ſunt extẽdat:
qđ iam ꝯuerſo vtile eſt. Nã q̄ anteqū ꝯuer
tat: ſi ea q̄ retro ſunt obliuiſcit: deũ obliui-
ſcit: q̄ꝛ ip̄m retro fecerat ad quẽ dorſum po
ſuerat: ⁊ ſi in ea q̄ añ ſunt extẽdit in ſeculũ
extẽdit: q̄ꝛ ip̄m ſibi añ faciẽ poſuerat: q̄ aui
dius irruebat. Jordanis ḡ illos ſignificat
qui gratiã baptiſmi ꝑceperunt: ⁊ ſic iorda-
nis ꝯuertit retrorſum cũ illi cõuertunt ad
deũ: vt eũ iam retro nõ habeãt: ſed reuela
ta facie gloriã dñi ſpeculantes: in eandem
imaginẽ trãſformẽt a gloria in gl'iaꝫ. Mõ-
tes geſtierũt velut arietes: fideles diſpẽſa-
tores verbi v̄itatis: ſancti ap̄li: ſancti euã-
gelij p̃dicatores. Et colles velut agni oui-
um: Hi ſũt q̄bus dicit: Jn chriſto Jeſu ꝑ
euãgeliũ ego vos genui: Hi ſunt q̄bꝰ dici
tur: Nõ vt ꝯfundã vos hec ſcribo: ſꝫ vt fili
os meos cariſſimos moneo: Hi ſũt de qui
bus dicitur: Afferte dño filios arietũ. At-
tẽdite ꝑ oẽs terras qui noſtis iſta mirari ⁊
gaudere atq̄ cãtare dño deo noſtro: Attẽ
dite iſta cõpleri ꝑ oẽs gẽtes: q̄ ante tã lon-
ga tp̄a figurate geſta: atq̄ p̃dicta ſunt. Jn
terrogate ⁊ dicite: Quid ẽ tibi mare qđ fu-
giſti: ⁊ tu iordanis q̄ꝛ ꝯuerſus es retrorſũ?
Montes q̄ꝛ geſtiſtis velut arietes: ⁊ colles
ſicut agni ouiũ? Quid eſt o ſeculũ q̄ tua ĩ-
pedimẽta ceſſerũt? Quid ẽ q̄ tot milia ho-
minũ toto orbe fideliũ: huic mundo renũ-
ciantiũ: quod ad veſtrũ dominũ cõuerti-
mini? Quid eſt quod gaudetis: quibꝰ in fi
ne dicetur: Venite benedicti patris mei ꝑ
cipite regnum quod vobis paratuꝫ eſt ab
origine mundi? Reſpõdebunt vobis hec
omnia: voſq̄ ipſi reſpõdebitꝭ vobis. A — Alia lr̃a.
facie dñi †cõmota eſt terra: a facie — †mota.
†dñi dei Jacob. Quid ẽ a facie domi- — †nõ habet
ni dei Jacob: niſi eius preſentia qui dixit:
Ecce ego vobiſcum ſum vſq̄ in cõſumma
tionẽ ſeculi? Commota eſt enĩ terra: ſed q̄a
male pigra remanſerat cõmota eſt: vt ſoli-
dius firmaretur a facie dñi. Qui con- — Alia lr̃a.
uertit petrã in ſtagna aquaꝝ: ⁊ †ru- — †rupem.
pes in fontes aquarũ. Seipſum enĩ
⁊ quandã ſuam duriciam liqueſcit ad irri-
gãdos fideles ſuos: vt fieret in eis fons aq̄
ſaliẽtis in vitã eternã: q̄ꝛ prius cũ ignora-
ret durꝰ videbat. Jnde illi turbati ſũt ⁊ nõ
expectauerũt: donec ſcripturꝭ ap̄tis influ-

ēret atꝗ inundaret in eos qui dixerāt: Du
rus eſt hic ſermo: quis pōt eū audire? Iſta
petra: iſta duricia cōuerſa eſt in ſtagna aq̄
rum: ⁊ iſta rupes in fontes aquarū: cum re
ſurgens expoſuit eis: incipiēs a Moyſe ꝑ
oēs ꝓphetas: q2 ſic oportebat chriſtū pati:
⁊ miſit ſpiritū ſanctum: de quo dicebat: Si
qs ſitit veniat ⁊ bibat. ¶ Nō nob dn̄e
nō nobis: ſ3 nōi tuo da glīam. Gra
tia q̄ppe iſta erūpentis aque d̄ petra: petra
aūt erat chriſtus: nō q̄ſi ex opib9 p̄cedētib9
data ē: ſed miſerāte illo qui iuſtificat impi
um. Etenī chriſtus ꝓ impijs mortu9 eſt: ne
vllā ſuā hoīes: ſed nōis dei quererēt glori
Alia lra. tua. am. ¶ Sup miſericordia† : inq̄t: ⁊ ve
ritate tua. Hec duo miſcdiam ⁊ veritatē
aduertite in ſanctis ſcripturis q̄ꝫ ſibi ſepe
iungātur. In ſua quippe miſericordia vo
cauit impios: ⁊ in veritate iudicat eos qui
vocati venire noluerunt. Nequādo di
cant gentes vbi eſt deus eorū? In
nouiſſimo eñi apparebit miſericordia eius
⁊ veritas: quādo ſignū filij hominis appa
rebit in celo: ⁊ tūc plangent oēs trib9 terre:
⁊ dicent: Ubi eſt deus eorū: cum eis non
adhuc credendus predicatur: ſed iam tre
mendus oſtenditur. ¶ Deus autē no
ſter in celo: Surſum. Nō in celo vbi ſo
lem ⁊ lunam vident opera dei que colunt:
ſed in celo ſurſum quod trāſgreditur om
nia corpora celeſtia ⁊ terreſtria. Nec ſic eſt
in celo de9 noſter: quaſi ſubtracto celo rui
Alia lra. quecūꝗ. nā ſine ſede formidet. In celis eñi ⁊ in ter
ra. Omnia† que voluit fecit. Nec in
diget opibus ſuis tanꝗ in eis collocet̄ vt
maneat: ſed in ſua eternitate ꝑſiſtit: in qua
manēs omnia quecūꝗ voluit fecit in celis
⁊ in terra. Neꝗ eñi iam eū portabant: vt
ab eo fieri poſſent: qñ niſi fierēt eū portare
eū poſſent. Ergo in quib9 eſt ipſe tāꝗ indi
gētia ꝯtinet: nō ab eis tanꝗ indigēs ꝯtine
tur. Siue ſic intelligat̄: in cel' ⁊ in terra: oīa
quecūꝗ voluit fecit: vel in ſupiorib9: vl' in
inferiorib9 ꝓꝑti ſui voluntariā gratiā ſuam
ꝯſtituit: ne quis de operū meritis glorıet̄:
Quia ſiue mōtes geſtiāt velut arietes: ſiue
colles velut agni ouiū: a facie domini cō
mota eſt terra: ne in terrenis ſordibus ꝑpe
tuo remanerent.

Sermo ſcd̄s: de ſcd̄a parte pſalmi.

¶ Prefatio.

Q Uāꝗ fortaſſe omnium pſalmorū
ſit vna cōtextio diligenter intuen
tibus: ita vt null9 ſequatur qui nō
ſuperiori poſſit adiūgi: tamē iſtum ita con
ſideremus tāꝗ vterꝗ vnus ſit: iſte ſcilicet
ac ſuperior. Nanꝗ cum in illo dictum ſit:
Non nobis domine nō nobis: ſed nomini
tuo da gloriā: Sup miſericordia tua ⁊ ve
ritate tua: ne quādo dicant gentes vbi eſt
deus eoꝝ: q2 inuiſibilē deū colimus: q̇ nul
lorū corporeis oculis: cordib9 aūt pauco
rū mūdiſſimis notus eſt: tāꝗ ideo poſſint
dicere gentes: vbi eſt deus eoꝝ: q2 ipſi poſ
ſunt oſtēdere oculis deos ſuos: primo ad
monuit operibus ſentire ꝑſentiā dei noſtri:
q2 cū ſit in celo ſurſū: in celo ⁊ in terra oīa
q̄cūꝗ voluit fecit. Et quaſi diceret: Oſtē
dāt gentes deos ſuos.

Expoſitio eiuſdē partis.

S Imulachra: inq̄t: gentiū ar
gentū ⁊ aurū: opa manuū
hoīm. Id eſt q̄uis deū noſtrum
carnalib9 oculis v̄ris nō poſſim9 oñdere:
quē ꝑ opa intelligē debuiſt̄: nolite tñ ſedu
ci vanitatib9 veſtris: q2 vos ea que colitis
digito poteſtis oſtendere. Multo q̄ppe ho
neſti9 nō haberetis qd̄ poſſetis oſtēdere: q̄ꝫ
vt in eo qd̄ in iſtis oculis a vobis oſtēdit̄:
veſtri cordis cecitas oſtēdatur. Quid eñi
oſtenditis: niſi aurū ⁊ argentū? Habēt qui
dē ⁊ erea ⁊ lignea: ⁊ fictilia ſimlachra: ⁊ hu
iuſcemodi alteriuſꝗ materie: ſed p̄cioſum
eorū maluit cōmemorare ſpirituſſanctus:
q2 cū in eo quiſꝗ qd̄ illi cari9 eſt erubuerit:
multo facili9 auertitur a veneratiōe vilio
rū. Nā dictū eſt alio loco ſcripturarū de ſi
mulachroꝝ cultorib9: dicentes ligno: pa
ter meus es tu: ⁊ lapidi: tu me genuiſti: S3
ne ſibi ſapientior videat̄ qui h̄ nō ligno et
lapidi dixerit: ſed auro ⁊ argento: huc aſpi
ciat: huc aurē cordis intēdat: Simulachra
gentiū argentū ⁊ aurū. Nō abiectū aliq̄d
⁊ aſpernabile noīatū eſt: ⁊ ei quidē animo
qui terra nō ē: terra eſt ⁊ aurū ⁊ argentū: ſ3
ſpecioſior atꝗ fulgētior: ſolidior atꝗ firmi
or. Noli ḡ addē manus hoīm: vt ex eo me
tallo qd̄ fecit ver9 deus velis facere falſū
deū: imo falſum hoīem: quē ꝓ vero vene
reris deo: quē quiſꝗ ꝓ vero hoīe in amici
tiam reciperet: inſaniret. Ducit eñi ⁊ affec
tu quodā infimo rapit infirma corda mor
taliū forme ſimilitudo: ⁊ membrorū imita
ta cōpago. S3 ſicut fabricata ſingula oſtē
dis: ſic oſtēde officia ſinguloꝝ q̄rū te effigi Alia lra.
es o hūana vāitas trahit. ¶ Os† eñi ha ⁊ nō habet.
bēt ⁊ nō loquet̄: oclos habet ⁊ nō
videbūt. Aures hn̄t ⁊ n̄ audiēt:

nares hñt ⁊ nõ odorabūt. Ma-
Alia lr̃a. † palpabūt. nus habēt ⁊ nõ† contrectabūt: pe-
des habēt ⁊ nõ ambulabūt: n̄ cla-
Alia lr̃a. † gutture ſuo mabūt in† faucib⁹ ſuis. Jam ḡ artifex
melior ē eis: q2 ea potuit mēbroꝝ motu atꝫ
officio fabricare: quē tñ artificē te vtiqꝫ pu
deret adorare. Melior ⁊ tu ꝗ̄uis ea nõ fe
ceris: qm̄ que illa nõ poſſunt facis. Meli-
or eſt ⁊ beſtia: ad hoc eñ additū eſt: nõ cla
mabūt in faucibus ſuis. Nanqꝫ cū ſupius
dixiſſet: Os habēt ⁊ nõ loquent̄: q̄d opus
erat poſtq̄ꝫ a capite vſqꝫ ad pedes mēbra
decurſa ſunt: de faucīū clamore repetere:
niſi credo q2 illa q̄ de ceteris mēbris com-
memorabat cõia eſſe hominibus beluiſqꝫ
ſentim⁹: nã ⁊ vident: ⁊ audiūt: ⁊ olfaciūt: ⁊
ambulãt: ⁊ quedã ſicut ſimie manib⁹ ꝯtre-
ctant. Jllud aūt qđ de ore dixerat: ꝓpriū ē
hoīs: qm̄ beſtie n̄ loquūt̄. Ne qs aūt ad ſo
la hūanoꝝ membroꝝ opa referret que dic
ta ſunt: et dījs gentiū ſolos hoīes antepo-
neret: poſt omnia ſubdidit dicēs: Nõ cla-
mabūt in faucibus ſuis: qđ rurſum homi-
nib⁹ pecoribuſqꝫ cõmune eſt. Qđ ſi ꝓ̄mo
dixiſſet: cū ab ore cepit mēbra ꝑcurrē: Os
habēt ⁊ nõ clamabūt: cuncta etiã ſic ad na
turã hoīs referrent̄: nec facile ibi quicq̄ꝫ de
cõione ferarū ſenſus audiētis aduerteret.
Cū vero illud de ore dixit: qđ hoīs ꝓpriū
eſt: ⁊ poſt enumerationē partiū corpiſ quã
cõmemoratis pedib⁹ terminaſſe videbat̄
adiunxit: Nõ clamabūt in faucibus ſuis:
lectorē vel auditorē fecit intentum: vt duꝫ
querit cur additū ſit: admoneri ſe inueniat
ſimulachris gentiū: non tantuꝫ homines:
ſed etiã beluas ſe debere ꝓ̄ponere: vt ſi pu
deat adorare beſtiã quã fec̄ de⁹ vidētē: au
dientē: odorãtē: cõtrectantē: ãbulantē: cla
mantē in faucibus ſuis: videret q̄ꝫ puden-
dū eſſet adorare mutū: ⁊ carens vita ſenſu
qꝫ ſimulachrū: cui ad hoc ineſſet ſimilitu-
do membrorū: vt anima carnalib⁹ ſenſib⁹
dedita: quaſi viuēti atqꝫ animate forme ap
plicaret affectū: cū ea videret q̄ in ſuo cor-
pore viua atqꝫ aīata ſentiret. Quãto ergo
magis vel melius mures atqꝫ ſerpentes ⁊
id genus animantiū colerēt: Que de ſimu
lachris gentiū ſi ita dicendū eſt quodãmõ
iudicant: in quibus quia non ſentiunt hu-
manã vitã nõ curant humanã figurã. Jta
qꝫ in eis plerūqꝫ nidificant: ⁊ niſi humanis
motibus deterreant̄: nulla ſibi habitacula
munitiora cõquirunt. Mouet ergo ſe ho-
mo vt viuentē beſtiã a ſuo deo deterreat:
⁊ illū nõ ſe mouentē quaſi potentē colit: a
quo meliorē deterruit. Deterruit eñ vidē
tem a ceco: audientē a ſurdo: clamanteꝫ a
muto: ambulantē ab immobili: ſentientem
ab inſenſato: viuentē a mortuo: imo dete-
riore q̄ꝫ mortuo. Mortuū quippe ſicut ma
nifeſtū eſt nõ viuere: ita manifeſtū eſt aliqñ
vixiſſe: quapropt̄ deū qui nec viuit nec vi
xit ꝑfecto ⁊ mortu⁹ antecedit. Quid h̄ ma
nifeſti⁹ fr̄es mei dilectiſſimi? Quid euidēti
us? Quis puer interrogat⁹ nõ hoc certū eſ
ſe reſpõdeat qđ ſimulachra gentiū os ha-
bēt ⁊ nõ loquent̄: oculos habēt ⁊ nõ vide-
būt: ⁊ cetera q̄ diuin⁹ ſermo cõtexuit? Cur
ergo tantope ſpūſſanctus curat ſcriptura-
rū plurimis locis hec inſinuare: atqꝫ incul
care: velut in ſcientib⁹ quaſi in omnibus
aptiſſima atqꝫ notiſſima: niſi q2 ſpecies mē
broꝝ quã naturaliter in aīantibus viuen-
tē videre: atqꝫ in nobiſmetipſis ſentire cõ-
ſueuimus: q̄ꝫq̄ꝫ vt illi aſſerunt in ſigno ali-
quo fabrefacta atqꝫ eminēti collocata ſug
geſtu: cum adorari atqꝫ honorari a multi-
tudine cepit: parit in vnoquoqꝫ ſordidiſſi
mū erroꝛ affectū: vt qm̄ in illo figmēto nõ
inuenit vitalē motū: credat numē occultuꝫ:
effigieꝫ tñ viuenti corpori ſimilē: ſeductus
forma ⁊ cõmotus auctoritate quaſi ſapiē-
tiū inſtitutorū obſequētiūqꝫ turbaruꝫ ſine
viuo aliquo habitatore eſſe nõ putat: Hic
⁊ mala demonia ad poſſidenda gentiū ſi-
mulachra talis hoīm affectus inuitat: quo
rum preſidentiū varia fallacia mortiferi ſe
minantur ⁊ multiplicantur errores. Alījs
itaqꝫ locis ⁊ contra iſta diuine littere vigi
lant: ne quiſquã dicat cum irriſa fuerint ſi-
mulachra: nõ hoc viſibile colo: ſed numē
qđ illic inuiſibiliter habitat. Jpſa ergo nu
mina in alio pſalmo eadē ſcriptura ſic dã-
nat: Qm̄ dīj gentiū inquit demonia: dñs
autē celos fecit. Dicit ⁊ Apl̄us: Nõ quod
idolū ſit aliquid: ſed qm̄ que īmolant gen
tes demonījs īmolant ⁊ nõ deo: nolo vos
ſocios fieri demonioꝝ. Videt̄ aūt ſibi pur
gatioris eē religiõiſ q̄ dicūt: nec ſimulachꝝ:
nec demoniū colo: ſed ꝑ effigiē corpalē ei⁹
rei ſignū ītueor quã colē debeo. Jtaqꝫ inter
ꝓ̄tant̄ ſimulachra: vt alio dicãt ſignificari
terrã: vñ templū ſolent appellare telluris:
alio mare ſic̄ neptuni ſimulachro: alio ae-
rem ſicut iunonis: alio ignem ſicut vulca-
ni: alio luciferū ſicut veneris: alio ſolē: alio
lunã: quoꝝ ſimulachris eadē noīa ſicut tel
luri īponūt: alio illud: alio illud ſidus: vel

illam vel illam creaturā. Neqꝫ enī cuncta
enumerare ſufficimus. De quibus rurſus
cū exagitari ceperint qđ corpa colant: ma
ximeqꝫ terrā: ꝛ mare: ꝛ aerem: ꝛ ignē: quo-
rū nobis vſus in ꝓmptu eſt: Nā de celeſti
bus quoniaꝫ noſtro ea corpore cōtrectare
atqꝫ cōtingere: niſi oculorum radijs nō va
mus: nō ita erubeſcunt: reſpōdere audent:
nō ſe ipſa corpora colere: ſed que illis regē-
dis pſident numina. Itaqꝫ apl̃i vna ſentē
tia penam iſtoruꝫ damnationēqꝫ teſtatur.
Qui trāſmutauerūt inq̄t veritatē dei in mē
daciū: ꝛ coluerūt ꝛ ſeruierūt creature poti
us ꝙ̄ creatori: q̄ eſt bn̄dictꝰ deus in ſecula.
Nā priori parte huiꝰ ſententie ſimulachra
dānauit: poſteriori aūt interp̄tatiōes ſimu
lachroꝝ. Effigies enī a fabro factas appel
lando nōibus eaꝝ rerū quas fabricauit de
us: trāſmutant veritatē dei in mendaciuꝫ:
res aūt ipſas ꝓ dijs habēdo ꝛ venerādo ſer
uiūt creature potius ꝙ̄ creatori qui ē bn̄di
ctus in ſecula. Quis autē adorat vel orat
intuēs ſimulachrū q̄ non ſic afficitur vt ab
eo ſe exaudiri putet: ac ſibi p̄ſtari quod de
ſiderat: ſperet: Itaqꝫ hoīes talibus ſupſti-
tionibus obligati: plerūqꝫ ad ipſum ſoleꝫ
dorſum ponētes preces fundūt ſtatue quā
ſolem vocant: ꝛ cū ſonitu maris a tergo fe
riantur: neptuni ſtatuā quā ꝓ ipſo mari co
lunt quaſi ſentientē gemitibꝰ feriunt. Hoc
enī facit ꝛ quodāmodo extorquet illa figu
ra membroꝝ vt animus viuus in ſenſibꝰ
corporis magis arbitretur ſentire corpus
qđ ſuo corpi ſimillimū videt: ꝙ̄ rotunduꝫ
ſolem: vndaſqꝫ diffuſas: ꝛ quicquid nō eiſ
dem liniamētis formatū conſpicit: quibus
illa formata ſunt que viuentia videre con-
ſueuit. Contra hunc affectū quo hūana et
carnalis infirmitas facile capi poteſt: can-
tat ſcr̄ptura dei res valde notiſſimas quibꝰ
cōmemoret: ꝛ tanꝙ̄ excitet mentes homi-
nū in ꝯſuetudine corporū dormiētes. Si-
mulachra inq̄t gentiū argētū ꝛ aurū: Sꝫ de
us fecit argentū ꝛ aurum. Opa inquit ma
nuum hominū. Hoc enī venerātur quod
ipſi ex auro argentoqꝫ fecerunt. Sed enī ꝛ
nos pleraqꝫ inſtrumēta ꝛ vaſa ex huiuſce-
modi materia vl̃ metallo habemꝰ in vſū ce-
lebrādoꝝ ſacramētoꝝ: q̄ ipſo miſterio cōſe
crata ſctā dicātur ī eiꝰ honore cui ꝓ ſalute
noſtra inde ſeruitur. Et ſūt ꝑfecto etiā iſta
inſtrumēta vl̃ vaſa: quid aliud ꝙ̄ opa ma
nuum hominū: Verūtamen nunquid os
habent ꝛ nō loquentur: Nunquid oculos

habēt ꝛ nō videbūt: Nūq̄d eis ſupplicamꝰ:
qꝛ ꝑ ea ſupplicamus deo: Illa cā eſt maxia
īpietatis inſane: qđ plus valet in affectibꝰ
miſeroꝝ ſimilis viuenti forma: que ſibi ef-
ficit ſupplicari: ꝙ̄ quod eam manifeſtuꝫ eſt
nō eſſe viuentē vt debeat a viuente contē-
ni. Plus enī valent ſimulachra ad curuā-
dam infelicē animā quod os habēt: ocu-
los habēt: aures habēt: nares habent: ma
nus habēt: pedes habēt: ꝙ̄ ad corrigendā
qđ non loquētur: nō videbunt: nō audiēt:
nō odorabūt: nō ꝯtrectabūt: nō ābulabūt.
Itaqꝫ ſeq̄tur: vt illud quoqꝫ fiat qđ etiā in
hoc pſalmo ſequit: vt ſcꝫ. Siles illis — Alia lr̃a.
fiant † oēs qui faciunt ea: ꝛ omnes — † nō habet.
qui cōfidunt in eis. Videant ergo iſti
apertis ꝛ ſentiētibus oculis: ꝛ adorēt clau
ſis ꝛ mortuis mentibus: nec videntia: nec
viuentia ſimulachra. Domus auteꝫ
iſrael ſperauit in dn̄o: Spes enī que
videtur nō eſt ſpes. Quod enī videt quis
quid ſperat: Si aūt qđ nō videmus ſpera
mus: ꝑ patientiā expectamus. Sed vt per
duceret vſqꝫ in finem ipſa patientia.. Ad
iutor eorum ꝛ ꝓtector eorū eſt. An
fortaſſe ſpirituales a quibꝰ carnales inſtru
untur in ſpiritu māſuetudinis: qꝛ ipſi tanꝙ̄
ſupiores ꝓ inferioribus ſupplicāt iā vidēt
ꝛ illis iā res eſt q̄ adhuc inferioribꝰ ſpes ē.
Nō eſt ita. Nā ꝛ Domꝰ Aaron ſpe-
rauit in dn̄o: Ergo vt etiā ipſi pſeuerā-
ter extēdant in ea q̄ ante ſunt: ꝛ pſeuerāter
currāt: donec apphendāt in q̄ apprehenſi — Alia lr̃a.
ſūt: ꝛ cognoſcāt ſicut ꝛ cogniti ſūt. Adiutor — † eoꝝ.
† ꝛ ꝓtector eoꝝ eſt. † Vtriqꝫ † enī ti- — † Qui.
met dn̄m † ꝛ ſpauerūt in dn̄m: adiu — † nō habet.
tor eoꝝ ꝛ ꝓtector eoꝝ ē. Neqꝫ.n. nos — † nō habet.
meritis noſtris ꝓuenimꝰ miſcdiam dn̄i. Sꝫ
Dn̄s memor fuit noſtri: ꝛ bene- — Alia lr̃a.
dixit † nos. Bn̄dixit † domū iſrael — † nobis.
bn̄dixit † domū Aaron. Vtroſqꝫ autē — † domui.
bn̄dicens. Bn̄dixit † oēs timentes — † domui.
dn̄m: Querit q̄s vtroſqꝫ: reſpōdet: Pu- — † oībus qui timent.
ſillis cū † magnis. Hoc ē domꝰ iſrl̃ cuꝫ — † maioribus.
domo Aarō: eos vtiqꝫ q̄ ex ipſa gēte credi
derunt in ſaluatorē Jeſum: qꝛ nō in oībus
illis beneplacuit deo. Sed ſi quidā illoruꝫ
nō crediderunt: nunq̄d incredulitas illoꝝ
fidē dei euacuauit: Abſit. Neqꝫ enī oēs q̄
ſunt ex iſrael: hi ſunt iſraelite: neqꝫ qꝛ ſūt ſe
mē Abraā oēs filij: ſed ſicut ſcriptū ē: Re
liq̄e ſalue facte ſūt. Ex pſona enī eoꝝ q̄ in-
de crediderūt dicit: Niſi dn̄s ſabaoth reliq̄ſ
ſet nobis ſemē: ſicut ſodoma facti eſſemus

⁊ ſicut gomorra ſimiles fuiſſemus. Sed iō
ſemen: quia ſparſum per terras multiplica
tum eſt. Dixerunt eñ magni de domo Aa
ron. ¶ Adijciat dominus ſup vos:
ſuper vos ⁊ ſup filios veſtros. Et
ita factum eſt. Acceſſerunt etiã de lapidi-
bus ſuſcitati filij Abraã. Acceſſerũt oues
que nõ erant de h̃ ouili: vt fieret vnus grex
⁊ vnus paſtor. Acceſſit fides omniũ gen-
tium: ⁊ creuit numerus non ſolũ ſapientiũ
antiſtitum: ſed etiã obedientiũ populorũ:
adijciente domino nõ ſolũ ſup patres: qui
ad illum in chriſto ceteros imitatores pre-
irent: ſed etiã ſuper filios eorum: qui patrũ
pia veſtigia ſequerentur. Nã ſic ait ille his
quos ꝑ euãgeliũ in chriſto genuerat: Imi
tatores mei eſtote: ſicut ⁊ ego chriſti. Ad-
iecit itaq; domin⁹: nõ ſolũ ſup montes ge-
ſtientes ſicut arietes: ſed etiã ſuper colles
geſtientes ſicut agni ouium. Proinde his
vtriſq; magnis ⁊ puſillis: montibus ⁊ col-
libus: arietibus ⁊ agnis: dicet ꝓpheta qđ
ſequitur. ¶ Bñdicti vos dño qui fe-
cit celũ ⁊ terram: Tanq; diceret: Be-
nedicti vos domino: qui vos fecit celũ in
magnis: terrã in puſillis: ſed celũ nõ iſtud
viſibile plenũ luminaribus ad hos oculoſ
ꝑtinentibus. ¶ Celũ: enim: celi domi-
no: Qui erexit ⁊ ſublimauit quorũdã ſan
ctorũ mẽtes in tantũ: vt nulli hominũ ſed
ipſi deo ſuo docibiles fierẽt. In cuius celi
docibilis cõperatione: q̃cq̃d carneis ocu-
lis cernitur terra dicenda eſt: quã dedit fi-
lijs hominũ: vt eius cõſideratione ſiue ab
ea ꝑte qua ſupillustrat: ſicut ẽ hoc qđ dicit
celũ: ſiue ab ea que ſubter illuſtratur: cui ꝓ
prie terra nomẽ eſt: cũ totum ſicut comme-
morauim⁹ in illius cõperatione qđ celũ ce
li dicit: terra ſit. Terrã ergo iſtã totã dedit
filijs hominũ: vt ei⁹ ꝯſideratõe quãtũ pñt
cõijciant creatorẽ: quẽ infirmis adhuc cor
dibus ſine iſto cõiecture adminiculo vidẽ
nõ pñt. Eſt ⁊ alius intellect⁹ a quo diſſimu
lare nõ debeo verboꝝ iſtoꝝ quib⁹ dictũ ẽ:
Celũ celi dño. Terrã aũt dedit filijs
hoĩm. Ut ab eo quod diximus nõ rece-
dat intẽtio. Dixeram⁹ eñ magnos ⁊ puſil
los ſignificari etiã eo qđ adiectũ eſt: Bñ-
dicti vos dño qui fecit celum ⁊ terrã. Si g̃
magnos celi: puſillos autẽ terre noĩe acci-
pimus: qm̃ puſilli creſcẽtes futuri ſunt ce-
lũ: ⁊ in ipſa ſpe lacte nutriũtur: ſic ſunt illi
magni celũ terre cũ ꝑuulos nutriũt: vt eti-
am celũ celi ſe eſſe intelligãt: dũ cogitãt in

qua ſpe ꝑuuli nutriant: Sꝫ tñ q̃r iaꝫ illi nõ
ab homi ne: neq; ꝑ hominẽ: ſed ꝑ ipſum de
um carpunt ſinceritatẽ: vbertatẽq; ſapien-
tie acceperũt ꝑuulos futuros quidẽ celũ:
vt celum celi ſe eſſe ſciant: adhuc tamẽ ter-
rã cui dicãt: Ego plãtaui: Apollo rigauit:
ſed deus incrementũ dedit. Ipſis eñ filijſ
hominũ quos fecit celũ: terrã dedit ĩ qua
operent: qui nouit terre ꝓuidere per celũ.
Maneant igitur celum ⁊ terra in deo ſuo
qui fecit ea: ⁊ viuant ex eo cõfitentes ei: et
laudãtes eũ. Nam ſi ex ſe velint viuere mo
rientur: ſicũt ſcriptũ eſt: A mortuo q̃ſi qui
nõ ſit perit ꝯfeſſio: Sed ¶ Non mortui
laudabũt te dñe: neq; oẽs qui de-
ſcendunt in infernuꝫ. Clamat eñ alio
loco tua ſcptura: Peccõr cũ venerit in ꝓfun
dũ malorũ: cõtẽnet. ¶ Sꝫ nos q̃ viui-
mus benedicim⁹ dño ex hoc nunc
⁊ vſq; in ſeculũ.

Explicit Tract. de pſ. CXIII.

Incipit Tract. de pſ. CXIIII.

¶ Expoſitio pſalmi.

Dilexi: qm̃ exaudiet dñs vo
cẽ † depcatiõis mee: Cantet h̃ — Alia lra † oracio
aĩa q̃ ꝑegrinatur a dño: cãtet hoc
ouis illa que errauerat: cãtet hoc filius ille
q̃ mortu⁹ fuerat ⁊ reuixit: ꝑierat ⁊ inuẽtus
eſt: cantet hoc aĩa noſtra fratres ⁊ filij ca-
riſſimi: erudiamur ⁊ ꝑmaneam⁹: ⁊ cũ ſanc-
tis iſta cãtemus: Dilexi quoniaꝫ exaudiet
dñs voceꝫ depcationis mee. Nunquid ip
ſa diligendi cauſa eſt: quoniã dñs exaudi
et vocem deprecationis mee: An non po-
tius aut ideo diligimus q̃r exaudiuit: aut
ideo diligimus vt exaudiat: Quid ergo di
lexi qm̃ exaudiet: An quia dilectionẽ ſpeſ
ſolet accẽdere: dilexiſſe ſe dicit: quoniã ſpe
rauit ſe exauditurũ deũ vocem deprecati-
onis ſue: Unñ autẽ hoc ſperauit. †Qm̃ — Alia lra † Quia
inclinauit aurem ſuã mihi: ⁊ in di-
eb⁹ meis † inuocaui. Ergo ideo dilexi — Alia lra † inuoc
qm̃ exaudiet: ideo exaudiet: qm̃ inclina-
uit aureꝫ ſuam mihi. Sed vñ ſcis o anima
hũana q̃ inclinauit deus ſuã aurẽ tibi: niſi
dicas credidi: Manẽt g̃ tria h̃: fides: ſpes:
⁊ caritas. Quia credidiſti ſperaſti: q̃r ſpa-
ſti iã dilexiſti. Iã ſi q̃rã vñ crediderit aĩa in
clinaſſe ſibi aurẽ deũ ſuũ: nõne reſpõdebit:
quia ꝓor dilexit nos: ⁊ filio ꝓprio nõ peper
cit: ſed ꝓ nobis oĩbus tradidit eum: Quõ
eñ inuocabũt in quẽ nõ crediderĩt: ait do-
ctor gentiũ: Aut quõ credent quẽ nõ audi
erunt: Quõ eñ audient ſine ꝑdicãte: Aut